

Országos Rendőrfőkapitány

Papp Károly r. altábornagy

Szám:

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Ügyintéző:

Tel:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **panaszos** által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira a rendőri intézkedés elleni panaszt a kényszerítőeszköz alkalmazása vonatkozásában

h e l y t a d o k,

a rendőri intézkedés elleni panaszt egyebekben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos beadványt terjesztett elő – a vele szemben fogantatosított rendőri intézkedéssel szemben –, amelyet írásban kiegészített.

A panaszos a rendőri intézkedés előzményeként előadta, hogy *-n bevásárlás után az autómósónál mosatta le az autóját, majd amikor kitolatott nekiment egy oszlopnak amit nem látott az autóból. Ezek után felkereste az alkalmazottat, hogy miért van ott az oszlop és jelezte, hogy beszélni szeretne a főnökkel. Az egyik alkalmazott ekkor odaadta a saját telefonját, hogy felhívja a tulajdonost. A vonal megszakadt, vagy letették, ezért a panaszos visszaadta a telefont és az egyik alkalmazott azt állította, hogy a panaszos beledobta a kb. 150.000 forintot érő telefont egy vizes vödörbe. Ekkor szóváltás alakult ki az alkalmazott és a panaszos között; a panaszost körülvette három alkalmazott, fizikailag bántalmazták és nekilökték egy táblának.

Amikor a panaszos be akart szállni az autójába, akkor lelocsolták, végül, amikor sikerült beszállnia a gépjárművébe, akkor azt ütötték-verték. A panaszos arrébb állt és kihívta a rendőröket. Három rendőrautó jelent meg a bejelentés helyszínén, amelyből hat fő rendőr szállt ki, akik közül öten rögtön körbevették a panaszost. A panaszos a rendőröknek elmondta, hogy a mosó munkatársai őt fizikailag bántalmazták. A panaszos véleménye szerint a kikerülő rendőrök szándékosan kötözködtek vele, megkérdőjelezték a szavait.

Ezt követően elindultak egy rendőrautóval a Rendőrkapitányság felé. Előtte megkérdezték, hogy „ugye nem kell megbilincselni”. A panaszos megkérdezte a rendőröktől, hogy miért viszik be, amely kérdésére a rendőrök azt felelték, hogy a mobiltelefon értéke meghaladta az értékhatárt, mivel annak 150.000 forint az értéke, amelyben 100.000 forint kár keletkezett. A rendőrségen a panaszos ruházatát átvizsgálták, majd leltárba vették a nála lévő értéktárgyakat és bekísérték egy vizsgáló helyiségbe. A panaszos ekkor is folyamatosan kifogásolta az előállítását és annak körülményeit, nevezetesen folyamatosan csöpögő hang volt hallható a vízvezeték felől és a helyiség maga piszkos volt.

Később a panaszost felkísérték a kihallgatására, de nem tudta elolvasni szemüveg nélkül az elé tett nyilatkozatot, ezért kérte, hogy a szemüvegét megkaphassa, amely a mosónál az autóban maradt. Negyed óra múlva vezetősáron, bilincsben rendőrautóval visszavitték az autójához. Kivették a szemüvegét, majd visszavitték a kihallgatásra, amely során közölték a jogait, majd elmondták neki, hogy mivel gyanúsítják, amely a panaszos véleménye szerint még jogszerűnek is volt mondható. A panaszost meglepte, hogy a kihallgatása során a kár értéke kapcsán már csupán 70.000 forint volt. A kihallgatás hangneme szándékosan sértő volt. Megkérdezték tőle, hogy akar-e panaszt tenni, amikor pedig elkezdte volna a panaszát mondani, akkor rászóltak, hogy csak egy mondatot mondhat, mert többet nem hajlandók leírni. Többször, udvariatlanul belevágtak a szavába, majd többször elmondták neki, hogy ha nem beszél lassabban, akkor a jegyzőkönyv felvételét befejezik.

A panaszos elektronikus úton egészítette ki a beadványát azzal, hogy a Panasztestület vizsgálatát kérte kiterjeszteni tekintetben, hogy a vele szemben intézkedő hat rendőr valamelyike állt-e (többé-kevésbé) rendszeres kapcsolatban akár az ügyben érintett autómósóval, vagy annak más alkalmazottaival, vezetőivel, tulajdonosaival. Amennyiben a kérdésére a válasz igenlő, akkor ez a kapcsolat befolyásolhatta-e az intézkedésüket, az intézkedés elmaradását. Ha volt ilyen korábbi kapcsolat, akkor a vonatkozó jogszabályok,

illetve belső rendőrségi utasítások, etikai szabályok alapján összeegyeztethető-e az intézkedés az esetleges kapcsolattal.

A panaszos úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök és az autósosó, illetve annak alkalmazottai közötti kapcsolat lehetősége, kérdése azért merült fel benne, mert egyrészt az autósosó olyan szolgáltatást nyújt, amit akár intézményesen a közelben lévő Rendőrkapitányság, vagy akár az ott dolgozó rendőrök rendszeresen, vagy alkalmanként igénybe vehetnek és ennek során az átlagos ügyfelek szokásos kapcsolatánál közvetlenebb kapcsolatok alakulhatnak ki. Másrészt továbbra is kereste annak a magyarázatát, hogy az intézkedő rendőrök miért léptek fel vele szemben olyan ellenségesen már az intézkedés első pillanataitól, a hat megjelent rendőr közül öt a panaszost körülállva kezdettől fogva csak vele foglalkozott, neki tett fel zömmel olyan kérdéseket, amelyek az érintett ügygel bár kapcsolatosak, azonban nyilvánvalóan irrelevánsak voltak. Eközben az autósosó három, korábban a panaszosra támadó, öt tettelesen bántalmazó munkatársával pedig egyetlen rendőr foglalkozott úgy, hogy közben ők a munkájukat nyugodtan továbbvégezheték, azoknak a durva, a panaszost fenyegető bekiabálások ellenére is, amelyek már a rendőrök jelenlétében hangzottak el. Eközben a panaszos kérése ellenére még azt sem engedték meg a rendőrök, hogy az autójával, amely az eset után a benzinkút kijáratának közelében, a járdától mintegy 0,5–1 méter távolságra állt, a benzinkútról kihajtó autók biztonságos közlekedése érdekében szorosan a járda mellé állhasson, vagy például az autójából kivehesse az olvasószemüvegét.

A panaszos azt sem értette, hogy a helyszínen, majd a Rendőrkapitányságon általa kért intézkedésekkel – lényegét, tartalmát tekintve feljelentésekkel – kapcsolatban tudomása szerint semmi nem történt.

A panaszos postai úton terjesztette elő beadványának kiegészítését, amelyben előadta, hogy panaszt terjesztett elő az Országos Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: ORFK) elektronikus levelezési címére egy rendőrautó szabálytalan közlekedésével kapcsolatban.

Az érintett esemény és így a panasz is szoros összefüggésben áll az ellene, a Rendőrkapitányságon megindított büntetőeljárással kapcsolatban, amely vonatkozásában az eredeti panaszát előterjesztette már a Panasztestületnél.

A rendőrségen előterjesztett, az őt a Rendőrkapitányságra beszállító gépjármű szabálytalan közlekedésével kapcsolatos panaszát, kézbesített levelében utasította el a kapitányságvezető.

A beadványban foglaltak alapján a panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezte:

1. a rendőri intézkedést
  - a) a helyszínen megjelent rendőri létszámot,
  - b) a részrehajló intézkedést,
2. a rendőrök szolgálati fellépését
  - a) a rendőrök bánásmódját, hangnemet, ellenséges, kötözködő fellépését,
  - b) a rendőrök azonosítási kötelezettségének elmulasztását,
3. az előállítást
  - a) jogalapját,
  - b) időtartamát,
  - c) körülményeit;
4. a bilincs alkalmazását;
5. az általa tett feljelentések és panaszok kivizsgálásának elmulasztását és kihallgatása során tanúsított rendőri hangnemet.

II.

Az elvégzett vizsgálat során a Panasztestület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogát, az V. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogát, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát.

A Panasztestület szerint a bűncselekmény elkövetésének a gyanúja fennállt a panaszossal szemben és a tettenérés fogalmi követelménye is megvalósult, így a Panasztestület arra az álláspontja helyezkedett, hogy a panaszos előállítása Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja kellő jogalap birtokában valósult meg, így a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga nem sérült.

A Panasztestület szerint sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás időtartama kapcsán, mivel több mint három óras „holidőt” aránytalanként ítélte meg, hiszen a panaszosnak szükségtelenül és indokolatlanul hosszú ideig kellett várakoznia a Rendőrkapitányságon, hogy vele szemben a rendőrök érdemben intézkedjenek.

A Panasztestület úgy foglalt állást, hogy a feloldhatatlan ellentmondásra figyelemmel a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a sérelme nem megállapítható az előállító helyiség higiénias körülményeire vonatkozó panaszosi kifogás kapcsán.

A panaszos élelmezésére vonatkozó kifogás kapcsán tapasztalt feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a Panasztestület úgy határozott, hogy a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

A Panasztestület álláspontja szerint indokolatlan volt a panaszossal szemben a bilincs és vezetősíj alkalmazása, különös figyelemmel arra, hogy az intézkedés korábbi szakaszaiban nem alkalmaztak vele szemben semmilyen kényszerítő eszközt, hiszen arra a panaszos által kifejtett magatartás nem adott okot, minderre tekintettel a Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a bilincselés és a vele szemben alkalmazott vezetősíj alkalmazása kapcsán.

A Panasztestület véleménye szerint, mivel a panaszosnál volt a szemüvege, amikor arra szüksége volt, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő és az emberi méltósághoz való alapvető joga, hiszen el tudta olvasni a szükséges dokumentációkat.

A Panasztestület nem találta alaposnak a panaszos részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó kifogását, hiszen a rendőrök objektív alapon kezdeményeztek és folytattak le vele szemben intézkedést, erre figyelemmel a Panasztestület véleménye szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

A helyszínen hat fő rendőr jelent meg intézkedni egy olyan bejelentés hatására, amely arról szólt, hogy azonnali rendőri intézkedést kérnek, mert egy fő garázda személyt a helyszínen, egy autósóban az alkalmazottak visszatartanak, ezek alapján a Panasztestület véleménye

szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga, hiszen nem intézkedtek túlzott létszámban a rendőrök a helyszínen.

A feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a Panasztestület álláspontja szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőr által használt hangnem kapcsán. A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés során a rendőrök engedték a mosó alkalmazottainak, hogy a panaszost ócsárló kifejezéseket használjanak, továbbá sérelmezte a kihallgatása során alkalmazott rendőri hangnemet is, hiszen végig a szavába vágtak és lekezelő hangnemet ütöttek meg vele szemben, a rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állításait.

A két fél között feszülő feloldhatatlan ellentmondás miatt a Panasztestület úgy határozott, hogy az intézkedő rendőrök azonosítási kötelezettségére vonatkozó panaszosi kifogás kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a sérelme nem megállapítható, mivel állításuk szerint az intézkedő rendőrök maradéktalanul eleget tettek a szolgálati fellépésüket etekintetben szabályozó normáknak, a panaszos ennek az ellenkezőjét állítja.

A megvalósult alapjogsértés a Panasztestület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe

- panaszbeadvány;
- panaszbeadvány kiegészítés;
- előterjesztett panaszbeadvány kiegészítés;
- jegyzőkönyv gyanúsított kihallgatásáról, folytatólagos gyanúsított kihallgatásról;
- kapitányságvezetői átirat;
- hivatalos feljegyzés;
- rendőri jelentés;
- rendőri jelentés;
- küldés leírása elnevezésű dokumentum;
- jelentés elfogás végrehajtásáról;
- 2 darab CD lemez;.
- igazolás előállítás időtartamáról;
- nyilatkozat a fogvatartott személy előállító helyiségben történő elhelyezéséről;
- nyomtatvány fogvatartott személy őrzésével, ellátásával kapcsolatos adatokról;
- nyilatkozat a fogvatartott élelemmel történő ellátásáról;
- szakmai állásfoglalás;
- végzés az eljárás felfüggesztéséről;
- vezetői kivizsgálás.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos előterjesztett panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

IV.

A rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásakor először azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszosi sérelemre kiterjed-e a hatásköröm.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint „*Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A Pp. 195. § (1) bekezdésben foglaltak szerint „*Az olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a megszabott alakban állított ki, mint közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. Ugyanilyen bizonyító ereje van az olyan okiratnak is, amelyet más jogszabály közokiratnak nyilvánít.”*

A beadványban sérelmezte a panaszos, hogy az előterjesztett, az őt a Rendőrkapitányságra beszállító gépkocsi véleménye szerint szabálytalan közlekedésével kapcsolatos panaszát a rendőrség *-n kelt levelében elutasította.

A panaszos azt is sérelmezte, hogy a helyszínen, majd a Rendőrkapitányságon általa kért intézkedésekkel – lényegét, tartalmát tekintve feljelentésekkel – kapcsolatban tudomása szerint semmi sem történt. Az intézkedések elmaradását panaszként felvető a

Rendőrkapitányságnak címzett levelére a beadvány-kiegészítés írásának a napjáig sem választ, sem pedig egyéb megkeresést neki a rendőrség nem küldött.

A továbbiakban a panaszos sérelmezte a kihallgatása során alkalmazott rendőri hangnemet is, hiszen végig a szavába vágtak és lekezelő hangnemet ütöttek meg vele szemben.

A sérelemmel kapcsolatban a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.), valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs.) alapján eljáró hatóság, valamint a felügyeletét ellátó ügyészség biztosítja a megfelelő jogorvoslatot a büntető- és szabálysértési eljárással kapcsolatban felmerülő panaszok vizsgálatára.

A hivatkozott törvényi rendelkezésre tekintettel a panaszbeadványban előterjesztett sérelmek jelen közigazgatási hatósági eljárás keretében – hatáskör hiányában – nem bírálhatók el, ezért a határozatban foglalt döntés ezekre nem terjed ki.

V.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

V/1/a. A helyszínen megjelent rendőri létszám

Az Rtv. 1. § (2) bekezdése szerint *„A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: 1. általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését,„*

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés szerint *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.„*

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.„*

(2) bekezdés szerint *„Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.„*

A küldésben leírtak szerint *-n * órakor egy ismeretlen személy 112-es segélyhívó számra bejelentést tett, miszerint * szám alatti helyen a * út sarkán lévő autósóban egy úr összetörte a telefonját az alkalmazottnak és el akar hajtani a helyszínről.

A vezetői megállapításban foglaltak szerint *-n * órakor érkezett bejelentés a segélyhívó számra az autósó alkalmazottjától, miszerint az autósóban egy ford típusú gépkocsival el akar hajtani a helyszínről, előtte összetörte a telefonjukat. A Tevékenység-irányítási Központ (a továbbiakban: TIK) körözvényben adta ki a Rendőrkapitányság (a továbbiakban:

Rendőrkapitányság) összes járőre részére, hogy egy garázda személyt tartanak vissza az autómosóba. A körözvényre reagálva érkezett a helyszínre hat rendőr három szolgálati gépjárművel, mivel az autómosó bejelentésére érkeztek a helyszínre és garázda személyről kaptak értesítést, ezért intézkedett a panaszossal két rendőr, három rendőr pedig biztosította az intézkedést.

A helyszínen megjelent rendőri létszámot az indokolta, hogy a telefonon érkezett bejelentés tartalma szerint a helyszínen garázda személyt tartanak vissza, akinek a magatartásáról ekkor még nem rendelkeztek információval a rendőrök, ezért volt az utasításban, hogy aki csak tud, menjen a helyszínre. A telefonon tett bejelentés hiányossága miatt nem lehetett eldönteni, hogy hány fő intézkedő rendőrré lesz szükség, az azonban a telefonos bejelentés visszahallgatása alapján nyilvánvaló volt, hogy a háttérből beszűrődő kiabálások (Állj meg! Megvagy!), valamint a bejelentést tevő ideges hangja a hívást fogadóban azt az érzetet keltette, hogy valóban sürgős és indokolt a rendőri beavatkozás.

A rendelkezésre álló hangfelvételek:

Az első hangfelvétel a panaszos és a 112-es segélyhívó központ közötti beszélgetést tartalmazza 1 perc 57 másodperc időtartamban.

Segélyhívó Központ: *Segélyhívó Központ! Jó napot kívánok! Miben segíthetek?*

Panaszos: *Jó napot kívánok! X. Y. vagyok és egy segítséget szeretnék kérni, egy helyszínelő rendőrt szeretnék kérni az autómosóhoz.*

Segélyhívó Központ: *hány szám? Nem tetszik tudni?*

Panaszos: *Ööö, nem tudom, hogy ez hányas szám. Egy pillanat a térképen talán látom, hogy milyen keresztesződés.*

Segélyhívó Központ: **? *?*

Panaszos: ** út... igen... * út sarka.*

Segélyhívó Központ: *Egy kis türelmet kérek. És az *... mi történt ott?*

Panaszos: *Ööö itt egy vitában, egy vita után a...gyakorlatilag megtámadott a három, a, ööö, munkatársa, belül telespriccelték az autót, engem lespricceltek ezzel a magas nyomású mosóval, nekilöttek egy táblának, ööö...*

Segélyhívó Központ: *Megsérült Ön? Mentőre van szüksége?*

Panaszos: *Nem, mentőre nincsen szükségem. Inkább pszichésen, inkább, ami...*

Segélyhívó Központ: *És akkor az * kúton van ez a mosó, ugye?*

Panaszos: *Ez az * kút mellett van.*

Segélyhívó Központ: *Mellett, mellett... jó... most nincs veszélybe' ugye?!*

Panaszos: *Hát én beülök a kocsimba'... az előbb háromszor föltépték az autót, nemtom, az előbb belerúgtak háromszor kívülről nemtom azóta mi történt, én ki se merek szállni a kocsimból.*

Segélyhívó Központ: *Rendbe' továbbítom a bejelentést...*

Panaszos: *Itt van, most itt áll előttem megint ez az egyik tag, hát olyan fenyegetően léptek föl, hogy az elképesztő volt.*

Segélyhívó Központ: *Továbbítom a bejelentését a rendőrnek.*

Panaszos: *Mikor várhatom, hogy kijönnek?*

Segélyhívó Központ: *Azt nem tudom megmondani.*

Panaszos: *Kiszállni nem merek az autóból.*

Segélyhívó Központ: *Nem. Ne is tessék kiszállni! Továbbítom a bejelentését a rendőrnek és akkor ő fog intézkedni.*

Panaszos: *Köszönöm! Várom!*

Segélyhívó Központ: *Kérem! Viszonthallásra!*

Panaszos: *Viszonthallásra!*

A második felvétel (2 perc 56 másodperc) a Segélyhívó Központ és az autósosó egyik alkalmazottjai közötti párbeszéd, telefonos bejelentés hanganyaga.

Bejelentő: *ÁLLJ MEEEG!*

Segélyhívó Központ: *Jó napot kívánok! Segélyhívó Központ! Hova kér intézkedést?*

Bejelentő: *Jó napot kívánok! Jó napot! Egy úr, * út...*

Segélyhívó Központ: **? * út?*

Bejelentő: *Igen. * út.*

Segélyhívó Központ: *Jó.*

Bejelentő: *... * út sarok. Itt dolgozunk az autósosóba', idejött egy úr, kivette a telefont a kezünkből, mert problémája volt és összetörte, el akar hajtani most.*

Segélyhívó Központ: *Aha. Ööö...*

Bejelentő: *Itt van kamera, minden, itt vagyunk hárman és most el akar hajtani...*

Segélyhívó Központ: *Jó.*

Bejelentő: *Nekiment egy autónak is az úr, most tolat el... Megvagy!...most eltolat és elmegy. Mondom a rendszámát! (...)*

Segélyhívó Központ: *Igen, jó. Típusa?*

Bejelentő: **, egy *. Most félreállt.*

Segélyhívó Központ: *Jó, pillanat. Átkapcsolom a rendőrnek, jó?!*

Bejelentő: *Jó-jó! Köszönöm!*

Segélyhívó Központ: *Tessék tartani!*

Bejelentő: *Tartjuk!*

Segélyhívó Központ: *Halló!*

Bejelentő: *Jó napot!*

Segélyhívó Központ: *Még mindig nem ő...*

Bejelentő: *Nem jó, még most sem...*

Segélyhívó Központ: *Nem baj...*

Bejelentő: *Küldjön ide egy járőrt. Most nem tudom tartani a vonalat.*

A bejelentésben egy garázda személyt említettek a helyszínen összesen négy személy tartózkodott, így ha az arányosság követelményét vesszük figyelembe hat rendőr jelenléte nem eltúlzott.

A fentiekre figyelemmel a panasz alaptalan.

V/1/b. A részrehajló intézkedés

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint „A rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni.”

A Rendőri Hivatás Etikai Kódexe (a továbbiakban: Kódex) 5. pontja szerint „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakulását.”

A panaszos sérelmezte, hogy a helyszínen a rendőrök vele elfogultan intézkedtek, annak ellenére, hogy ő tett bejelentést, mivel az alkalmazottak őt bántalmazták, mégis vele szemben

intézkedtek. A beadvány kiegészítésében a panaszos arra is tett célzást, hogy összefonódás lehet a rendőrség és az autómosó, illetve az alkalmazottak között is és ez befolyásolta az intézkedést.

A * vezetői megállapításban foglaltak szerint a rendőrök a helyszínrre érkezést követően meghallgatták a feleket, kulturált hangnemben folytatták le az intézkedést a panaszossal szemben. Az autómosó alkalmazottai semmilyen formában nem inzultáltak a panaszost a rendőri intézkedés alatt.

Az autómosó alkalmazottainak viselkedése, tettei kapcsán a panaszos többször is ellentmondásba keveredett a saját maga által elmondottakkal, mind a bántalmazás helyét, mind annak módját illetően. A bántalmazás tényét az alkalmazottak tagadták, így a rendőrök a helyszíni kamerafelvételeket megtekintették, amelyek alapján az volt látható, hogy a panaszos direkt módon beleejtette a szóban forgó mobiltelefont egy kád vízbe. Erre a panaszos többféle képen reagált – egyszer azt mondta, hogy miközben adta vissza ő hamarabb elvette a kezét, mint ahogy az alkalmazott nyúlt érte és beleesett a vízbe a telefon, máskor pedig azt, hogy nem dobta bele a telefont a kádba, hiszen visszaadta az alkalmazottnak –, de mindenképpen magát ártatlanként feltüntetve. A helyszínen tapasztaltak, a panaszost ért bántalmazás tényét nem, míg a rongálás tényét megerősítették, így ennek megfelelően hajtottak végre intézkedéseket a panaszossal szemben.

A rendőrség álláspontja szerint nincs a panaszos által hivatkozott személyes ismeretség, illetve gazdasági összefonódás az autómosó alkalmazottai és a rendőrök között. A rendőrök helyszínen végrehajtott intézkedéséhez a telefonos bejelentés szolgáltatott alapot, a helyszínen végrehajtott cselekmények vonatkozásában intézkedési kötelezettségüknek eleget tettek.

A részrehajlás mentesség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. Elfogulatlanul jár el nemre, korra, állampolgárságra, etnikai hovatartozásra, vallási és politikai meggyőződésre, társadalmi és vagyoni helyzetre tekintet nélkül. A rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet bármely személy megkülönböztetése.

Az intézkedésben résztvevő rendőr magatartásából nem vonható le olyan következtetés, hogy a panaszossal kapcsolatosan az „ismeretség” vagy annak hiánya, valamint a fent felsorolt bármely szempont valamilyen fokú szerepet játszott volna az intézkedés lefolytatásában. A fentiekben kifejtettek szerint a rendőr intézkedési kötelezettsége fennállt, amelynek alapja nem szimpátia vagy unszimpátia volt, hanem a panaszosi bejelentés alapján fennálló jogszabályi előírás, amelynek eleget tett.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítom, hogy az eljáró hatóság nem intézkedett részrehajlóan, panaszosi bejelentésre jelentek meg a helyszínen és mindenkit meghallgattak a történetekkel kapcsolatban. A rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul, ezért a panasz e tekintetben alaptalan.

V/2/a. A rendőrök bánásmódja, hangneme, ellenséges kötözködő fellépése

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint *„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

A Kódex 1. pontja szerint *„A rendőr szolgálatát a törvényekben kifejeződő társadalmi akaratnak megfelelően, a köz érdekében, a társadalom által biztosított lehetőségek között látja el. Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”*

5. pontja szerint *„A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”*

7. pontja szerint *„A rendőr szolgálati feladatai végrehajtásáért, döntéseiért jogi, erkölcsi és anyagi értelemben is felelősséggel tartozik. Döntési, cselekvési kötelezettségét mindenkor késedelem nélkül, aktívan vállalja, a felelősséget másra alaptalanul nem hárítja át. Hibás döntései következményeit lehetőségei szerint orvosolja. Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”*

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök már az intézkedés kezdetétől fogva ellenségesen léptek fel vele szemben, valamint a mosó alkalmazottai őt, a rendőrök jelenlétében is szidalmazták.

A vezetői megállapítás szerint a rendőrök kulturált hangnemben rendőrhöz méltóan folytatták le az intézkedést nem léptek fel sem ellenséges, sem kötözködő stílusban a panaszossal szemben.

Az intézkedés alatt az autómosó alkalmazottai semmilyen formában nem inzultálták a panaszost.

A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket.

Ezzel kapcsolatban megállapítható, hogy az intézkedő rendőrtől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjától – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés, ugyanakkor a rendőri intézkedésnek mindenki köteles magát alávetni és a rendőr utasításának engedelmességedni.

A Pp. 195. § (1) bekezdése értelmében a rendőri jelentés közokiratnak minősül, amely szerint a jelentésben foglaltak teljes mértékben – az ellenkező bizonyításáig – bizonyítják az abban foglaltakat.

Figyelembe véve a rendőri jelentés közokirati jellegét, ezért a bizonyítékok értékelése során a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el a döntéshozatal alapjául.

A fentiekre figyelemmel, mivel e tárgykörben egyéb bizonyíték nem merült fel, így e tekintetben a panasz alaptalan.

V/2/b. A rendőrök azonosítási kötelezettségének elmulasztása

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint „*A rendőrt az intézkedés során*

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye

igazolja.”

(2) bekezdés szerint „*A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.*”

(3) bekezdés szerint „*A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.*”

(4) bekezdés szerint „*Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.*”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet (a továbbiakban: szolgálati szabályzat) 5. § (1) bekezdésben foglaltak szerint „*Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.*”

(2) bekezdésben foglaltak szerint „*A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.*”

A beadványban foglaltak szerint a rendőrök az intézkedés megkezdésekor nem azonosították magukat.

A kapitányságvezetői átirat k) pontjában foglaltak szerint a helyszínen intézkedő rendőrök a jogszabályi előírásoknak megfelelően kezdték meg a helyszíni intézkedést. A panaszossal közölték nevüket, azonosító számukat, az intézkedés tényét és célját.

A vezetői megállapítás szerint az intézkedő rendőrök maradéktalanul eleget tettek a szolgálati fellépésüket szabályozó normáknak.

A rendőrségi dokumentumok, a bejelentő által a hatóság tudomására hozott információk, valamint a panaszosi beadványban foglaltak alapján megállapítható, hogy a bejelentésben megjelölt jogellenes cselekmények felvetették az intézkedéshez szükséges minimális gyanút, ennek eleget téve megjelentek a helyszínen a rendőrök szolgálati fellépésük az előírásoknak megfelelő volt és a lehetőségekhez képest intézkedtek.

A fentiekre figyelemmel, mivel e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el így a panasz e tekintetben alaptalan.

V/3/a. Az előállítás jogalapja

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése alapján *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”*

(2) bekezdés alapján *„Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”*

Az Rtv. 24. § (2) bekezdésben foglaltak szerint *„A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.”*

Az Rtv. 33. § (1) bekezdés szerint *„A rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt,*

a) akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek;”

A panaszos álláspontja szerint nem állt fenn vele szemben az előállítás jogalapja, hiszen ő volt az, akit atrocitás ért és amely miatt megtette a bejelentést a rendőrségre.

Ez a törvényhely a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget az előállítás végrehajtására, kötelezően előírja az intézkedés foganatosítását tettenérés esetén.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltak szerint *-n, * órakor utasításra megjelent az intézkedő rendőr a * szám alatt található autómosónál, mert onnan garázdaságról érkezett bejelentés.

A helyszínre érve a rendőr felvette a kapcsolatot az autómosó alkalmazottaival, akik az igazoltatás alkalmával a személyi igazolványukat átadták. A két alkalmazott megmutatta a panaszost a rendőrnek és elmondták, hogy ő volt aki korábban kb. 100.000,-Ft-os kárt okozó rongálást követett el.

A rendőr ekkor a panaszost is intézkedés alá vonta a személyazonosságának igazolására szólította fel, amelynek a személyi igazolványának az átadásával eleget tett.

Ezt követően a történetekkel kapcsolatban a rendőr meghallgatta *-t, aki elmondta, hogy *-n * óra körüli időben érkezett meg az autómosóba a panaszos az általa vezetett személygépkocsival, majd a mosón áthaladt az autójával és a tisztítás végeztével leparkolt a porszívóknál. Ezek után egy csattanásra lettek figyelmesek, majd a panaszos kiszállt az autójából és feldúlt állapotban odament hozzájuk, azt reklamálva, hogy ő nekiment egy

oszlopnak a kocsijával, amit szerinte a mosó szabálytalanul helyezett ki és ezzel kárt okozott az autójában.

* meglekintette az oszlopot, amely a mosó bejáratát jelző fém csőből készült íves kapu, ami a kétméteres magasságkorlátozást jelzi. Annak egyik szárának a porszívók felőli oldalán egy horpadás volt látható, olyan magasságban, ahol a panaszos személygépkocsijának a lökhárítója jobb oldala megsérült. Ekkor * közölte a panaszossal, hogy ő a felelős a baleset bekövetkezéséért, mivel ő vezette a járművet, így az eset során az autómosó semmilyen mértékben nem terheli felelősség. A panaszos ezt a tényt nem volt hajlandó elfogadni, mondván, hogy az oszlop van rossz helyen és egyébként pedig nem tisztította le eléggé alaposan a mosó az autóját, ezért nem látott ki megfelelően, így ez is a káresemény oka. Elmondta, hogy a panaszost semmilyen módon nem lehetett meggyőzni arról, hogy ő okozta a balesetet, ezért * saját tulajdonú mobiltelefonján hívta fel a mosó tulajdonosát, majd a készüléket átadta a panaszosnak. A panaszos beszélt a tulajdonossal, de vélhetően vele sem tudott megegyezni, mivel a hívás végeztével a panaszos odasétált közvetlenül az autómosó bejáratához, majd az ott található egyik vegyszeres, vízzel teli, műanyag kád felé tartotta * mobiltelefonját, amit ezek után szemmel láthatóan szándékosan beleejtett abba. Ezt követően a panaszos beült a gépjárműve vezető ülésébe, amikor odalépett * és szólt neki, hogy ne hajtson el, mert rendezniük kell az őt ért kárt, ennek ellenére a panaszos el akarta hagyni a helyszínt. * ismét szólt neki, hogy várja meg a rendőrséget, de a panaszos előrébb gurult. Ekkor * inkább elugrott az ajtóból, nehogy gyorsítson a panaszos és elsodorja őt. Az alkalmazottak ezután értesítették a rendőrséget. * az oszlopban keletkezett kárról nem tudott nyilatkozni, illetőleg közölte azt is, hogy a balesetet magát sem ő, sem pedig * nem látta, csak hallották, ezek után fordultak oda. * rendőri kérdésre elmondta, hogy a helyszínen van kiépített kamerarendszer, amely láthatta és rögzíthette az eseményeket.

Ezt követően az intézkedő meghallgatta a panaszost, aki előadta, hogy * óra * perc körüli időpontban érkezett meg az autómosóba az általa vezetett személygépjárművel. A mosás végeztével beállt porszívózni, majd amikor azt is befejezte, akkor tolatni kezdett, amikor a járműve hátsó lökhárítójának a jobb oldalával a mosó bejáratát és a két méteres magasságkorlátozást jelző, fémből készült boltívnek ütközött. Ezt követően újra leparkolt, majd odament beszélni az alkalmazottakkal, mert véleménye szerint ez a boltív rossz helyen van és ezért az autómosót terheli a felelősség a bekövetkezett károkért. A panaszos azt is elmondta, hogy az autómosó dolgozói nem voltak készségesek, kiabáltak vele, de az egyik alkalmazott mégis odaadta neki a telefonját, hogy beszéljen a hely tulajdonosával. Ő beszélt egy férfival, de ő sem adott neki igazat, ezért odament a mosó közvetlen bejáratához, ahol vissza akarta adni a telefont annak, akitől kapta. A férfi felé odanyújtotta a telefont, aki szintén nyújtotta a kezét, de amikor ő elengedte a készüléket, a másik személy hirtelen elhúzta a kezét, így a mobiltelefon beleesett a kád vízbe. Ezt követően a mosó dolgozói nagyon dühösek lettek, ami miatt a panaszos megijedt és gyorsan elindult a járműve felé, de a két dolgozó utolérte őt és bántalmazni kezdte. * és * a rendőri kérdésre egyöntetűen elmondták, hogy ők semmilyen formában nem bántalmazták a panaszost.

Meg kell jegyezni, hogy a panaszos a bántalmazást illetően többször is ellentmondásba keveredett saját magával, mivel annak helyszínében sem volt biztos, egyik alkalommal azt mondta, hogy az árat jelző táblának lökték neki, mikor vissza akart menni az autójához, másik alkalommal pedig azt, hogy sikerült visszaérnie az autójához, de abból „kitépték”. A bántalmazás formájának részleteit a panaszos nem tudta kifejezni. A panaszoson egyébként semmilyen külsérelmi nyom nem volt látható kérdésre elmondta, hogy nem kér mentőt a helyszínre és a későbbiekben sem csatolt látelvetet. A panaszos sem a baleset okozásáért, sem pedig a telefon megrongálódásáért nem ismerte el a felelősségét.

Az autómosó biztonsági helyiségében a rendőr megtekintette a felszerelt kamerák felvételeit. A kamerák felvételén látható, amint a panaszos odasétál közvetlenül az autómosó gépjármű bejáratához, majd a kezében tartott mobiltelefont kitartja egy vízzel teli kád felé és szándékosan beleejti abba. A felvételeken az is látszik, hogy a panaszos elmondásával ellentétben * nem nyújtotta felé a kezét, hogy elvegye tőle a telefont.

A helyszínen megállapította az intézkedő rendőr, hogy nincs olyan kamera, amely magát a baleset bekövetkezését látta vagy rögzítette volna, mivel oda egyik készülék sem lát el. A megtekintett felvételeken nem látszik olyan, hogy a panaszost bárki bántalmazta volna. Ezekre figyelemmel a rendőr közölte a panaszossal, hogy őt a fentiek alapján szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenérés miatt elfogja és a további intézkedések megtétele végett a Rendőrkapitányságra előállítja, amelyet a panaszos megértett és tudomásul vett.

A panaszossal szemben a helyszínen, * órákor alkoholtesztet alkalmaztak, amely negatív eredményt mutatott. A helyszínen ugyanakkor az is megállapítást nyert, hogy a panaszos gépjárművének a műszaki érvényessége *-n lejárt.

A panaszos sérelmezte azt is, hogy a járműve bal hátsó ajtajának elején, az első kilincs magasságában egy kisméretű, függőleges horpadás látható, amelyet valamelyik mosóban dolgozó személy okozott a saját kezével, a történetek során. A sérülést a rendőr megtekintette, amelyről egyértelműen megállapítható volt az, hogy azt kézzel nem lehetett okozni, mivel azon egy másik külső tárgy festékfelkenődése is látható volt.

Az intézkedő rendőr ezt követően a panaszost * órákor előállította a Rendőrkapitányságra, ahol sérülés-és panaszmentesen a letéti jegyzőkönyvben szereplő tárgyaival együtt a szolgálatirányító parancsnok részére átadta.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján az előállítás idejéről szóló igazolást és az előállítás okáról szóló tájékoztatót kiadták a panaszosnak.

Az elfogás végrehajtásáról szóló parancsnoki véleményben és kivizsgálásban a parancsnok megállapította, hogy a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján végrehajtott igazoltatás, az Rtv. 31. § (1) bekezdés szerinti átvizsgálás és az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján való elfogás jog-és szakszerűnek minősült, valamint megfelelt az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelményeknek, így arányos volt.

Az előállítás jogszerűségét támasztja alá, hogy nem a helyszínen intézkedő rendőr feladata volt, hogy az elkövetett cselekményt minősítse, ez - *a jogkorlátozás tényszerű volta miatt* - a panaszos számára irreleváns is volt atekintetben, hogy az előállítása megtörtént-e vagy sem. Az elkövetés körülményeinek bizonyítás szintjén történő tisztázása, illetőleg a történeti tényállás alapján az elkövetett cselekmény törvényi tényállásba történő minősítése a nyomozó hatóság vagy a szabálysértési hatóság feladata, nem pedig a helyszínen intézkedő rendőré.

A leírtak alapján, a rendőri intézkedés jogszerű, illetőleg arányos volt, jogszabálysértést nem alapozott meg, jogszabálysértés abban az esetben lett volna megállapítható, amennyiben az előállításnak a jogalapja az Rtv. 33.§ (1) bekezdés a) pontja alapján nem állt volna fenn.

A leírtakra tekintettel a rendőrök jogszerűen állították elő a panaszost, ezért a panasz alaptalan.

V/3/b. Az előállítás időtartama

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésben foglaltak szerint *„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése alapján *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”*

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése alapján *„A rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.”*

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint *„Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”*

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: szolgálati szabályzat) 31. § (1) bekezdése alapján *„Ha a fogvatartott személy elhelyezésére az előállító egységben kerül sor, az előállító egységben történő elhelyezés időtartama nem haladhatja meg a 12, idegenrendészeti eljárásban történő visszatartás elrendelése esetén a 24 órát. Előállító egységben - a harmadik országbeli állampolgárok által gyakorolt szülői felügyeleti jog alatt álló és vele együtt előállított eltartott gyermekkorú személy kivételével - gyermekkorú személy nem helyezhető el.”*

Az (5) bekezdés értelmében *„Az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról az 1. mellékletben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni. A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és - amennyiben sorszámmal rendelkezik - sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyat megnevezésük, számuk és egyedi azonosítást lehetővé tevő jellemzőik feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példánya a letét őrzési helyén, a másolati példányok közül egy a fogvatartottnál, egy pedig az átíró tömbben kerül elhelyezésre.”*

A (6) bekezdés rögzíti *„A letétként kezelt tárgyak letételkori, valamint megfelelő állapotban történő megőrzéséről az előállító egységet üzemeltető rendőrkapitányság, határrendészeti kirendeltség, rendőrőrs, illetve a (3) bekezdés szerint kijelölt előállító egység üzemeltetője gondoskodik. Az elhelyezés megszüntetését követően a fogvatartott személy részére a letéti tárgyai átadásra kerülnek. A letéti tárgyak nem igazolt hiányának, megrongálódásának vagy megsemmisülésének okát - jegyzőkönyv felvételét követő - parancsnoki kivizsgálás keretében kell megállapítani.”*

A (7) bekezdés szerint *„Elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról. Betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni, ruházatát támadás vagy önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából a felügyeletet ellátó rendőrnek át kell vizsgálnia. A ruházat átvizsgálását a fogvatartottal ellentétes nemű*

személy nem végezheti, valamint nem lehet jelen, kivéve, ha az átvizsgálás technikai eszközzel történik.”

A (10) bekezdés alapján *„Az előállító egységben történő elhelyezéssel egyidejűleg a fogvatartott elhelyezéséről a 2. melléklet szerinti, a fogvatartás során keletkezett iratanyagokkal együtt tárolandó nyomtatványt kell kitölteni, amely tartalmazza*

- a) a fogvatartott személy személyazonosító adatait,*
- b) az elhelyezés kezdő és befejező időpontját (év, hónap, nap, óra, perc megjelöléssel),*
- c) a felügyeletet ellátó nevét, rendfokozatát, valamint*
- d) az étkeztetésre vonatkozó adatokat.”*

A panaszos az általa előadott beadványban az intézkedés időtartamát – * órától * óráig – sérelmezi.

A előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltak szerint *-n, * órákor utasításra megjelent az intézkedő rendőr a * szám alatt található autómosónál, mert onnan garázdaságról érkezett bejelentés.

Az intézkedő rendőr ezt követően a panaszost * órákor előállította a Rendőrkapitányságra, ahol sérülés-és panaszmentesen a letéti jegyzőkönyvben szereplő tárgyaival együtt a szolgálatirányító parancsnok részére átadta.

Ezt követően felvették a jegyzőkönyvet a letéti tárgyról, majd kitöltötték a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 2. számú mellékletét az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről, majd nyilatkozta a panaszost az előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről és megértéséről, a hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről, az élelmiszer és az írásos tájékoztatók átvételéről.

A panaszos a tájékoztatókat átvette, egészségügyi állapotból adódó különleges étkezést igényelt (vehetáriánus), vallásgyakorláshoz kapcsolódó különleges igényei nem voltak, továbbá hozzátartozója (felesége) kiértesítését kérte.

A * szakmai állásfoglalásban foglaltak szerint megállapítható, hogy a bűncselekmény miatt előállított személy esetében valamennyi, a különböző normákban előírt adminisztrációs jellegű cselekmény, illetve szükséges nyomozási cselekmény végrehajtásra került.

Az elvégzett cselekmények - *különösen a nyomozási cselekmények* - időigényesek, mely nem csupán azt jelenti, hogy maguk a reálcselekmények hosszabb időt vesznek igénybe, hanem azt is, hogy azok - *az iratokon szereplő időigényen, azaz az ún. "hasznos" időn túl* - szellemi, szervezési előmunkákat igényelnek. Az emberekkel történő foglalkozás sem értékelhető csupán a "hasznos idő - holt idő" dimenziójában (hiszen az érintettekkel az eljárási cselekményen túl is kommunikálni kell, e nélkül krimináltaktikailag egy kihallgatás jól el sem végezhető), a helyszínre történő visszatérés (a szolgálati gépjárművet fel kell venni, azt le kell adminisztrálni stb.)

A nyomozási cselekmények elvégzésekor a bűnügyi érdek az elsődleges, és az, hogy az elvégzett eljárási cselekményeket a büntetőeljárás szabályainak megfelelően, szakszerűen hajtsák végre, akkor is, ha ez időigényes vagy az érintett jogait kissé tovább korlátozza.

A törvényben meghatározott fenti adminisztrációs feladatok mellett a végrehajtó állomány a Rendőrkapitányságon adott esetben más szolgálati feladatot is elláthat, melyeket - *a Szolgálati Szabályzat 4. § (2) bekezdése alapján, mely szerint több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani* - a rendőr fontossági sorrendjüknek megfelelő sorrendben teljesít.

Megállapítást nyert, hogy a helyszínen foganatosított rendőri intézkedés, valamint a fogvatartással kapcsolatos adminisztratív feladatok elvégzése mellett a sértett tanúkénti

kihallgatásának rögzítése, a panaszos gyanúsítottként történő elsődleges és folytatólagos kihallgatása, panaszának meghallgatása és az ezekkel kapcsolatos iratok elkészítése részben a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény rendelkezései szerint zajlott, erre tekintettel - *bár a panaszos fizikailag a rendőrhatalom őrzése alatt volt* - a fogvatartás időtartamának egy részében a Be. által előírt nyomozási cselekmények végrehajtásával is érintve volt.

Az előállítás időtartama tehát az adatok felvételére és összegyűjtésére, a fogvatartással kapcsolatos adminisztratív feladatok elvégzésére (a befogadással kapcsolatos nyilatkozatok kitöltésére, letéti jegyzőkönyv felvételére, stb., melyek elvégzése garanciális jellegű és azokat jogszabályok írják elő) tanú és gyanúsított kihallgatásra került sor, erre való tekintettel nem tekinthető aránytalanul hosszúnak, hiszen a jogalkotó ezen feladatok elvégzésére a rendőrség részére 8, illetve - *hosszabbítás esetén* - 12 óra hosszúságú időtartamot biztosított, erre tekintettel a * órától * óráig tartó előállítás hosszára vonatkozó panaszrész nem megalapozott.

A panaszpont elbírálása kapcsán a döntésem kialakításához a rendelkezésre álló iratok szolgáltak alapul, ezért a panasz, mivel egyéb releváns bizonyíték nem áll rendelkezésre, alaptalan.

V/3/c. Az előállítás körülményei

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés szerint *„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

A szolgálati szabályzat 31. § (11) bekezdése szerint *„A személyi szabadság korlátozásának első 5 óráját követően az intézkedést foganatosító rendőri szerv gondoskodik a fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról. A fogvatartott személy étkezése az előállító helyiségben történik. Az étel kiosztását a felügyeletet ellátó rendkívüli őr végzi. Ha a rendkívüli őr nem rendelkezik az étel kiosztásához szükséges ételmiszerhigiéniai alapismereti vizsgával és érvényes egészségügyi könyvvel, akkor az ételmiszer kicsomagolását nem végezheti. Ilyen esetben a fogvatartottat előrecsomagolt ételmiszerrel és az annak elfogyasztásához szükséges egyszer használatos evőeszközökkel kell ellátni.”*

A panaszos az előállítása kapcsán sérelmezte, hogy olyan helyiségben helyezték el, amely piszkos volt és folyamatosan csöpögő hangokat hallott, továbbá sérelmezte, hogy kérése ellenére nem kapott enni az előállítása időtartama alatt.

A * kapitányságvezetői átirat f) pontja szerint a Rendőrkapitányság előállító helyiségei – két helyiség – az épület földszintjén helyezkednek el. Az épület adottságaiból adódóan a vízvezetékrendszer az előállító helyiségek fölött is megtalálható. A vízvezetékek nem eresztenek, abból víz az előállító helyiségbe nem csöpögött, a víz áramlása valóban hallható a vezetékben, de ez az épület kialakításából adódóan elkerülhetetlen. Az előállító helyiségeket a takarítók naponta takarítják, a helyiség tiszta állapotban van minden esetben a takarítások után, amelyet a parancsnoki ellenőrzések tapasztalatai is alátámasztanak.

A * kapitányságvezetői átirat j) pontja szerint a panaszos az előállítását követően az előállító helyiségbe történő befogadása során jelezte, hogy igényt tart az étkeztetésre, azonban a kihallgatása után az ételt nem fogadta el, mivel véleménye szerint azt elmulasztották részére időben átadni.

A * rendőri jelentésben foglaltak szerint a KMB alosztályvezető *-n, * órától * óráig látott el szolgálatirányító parancsnoki szolgálatot, amely során * órákor a rendőrök szándékos rongálás bűncselekmény elkövetése miatt elfogták és a Rendőrkapitányságra állították elő a panaszost.

A panaszos befogadása során a szerveknél található előállító egységek rendjéről és működéséről szóló Intézkedés 4. számú mellékletében (Nyilatkozat a fogvatartott személy étellel történő ellátásáról) foglaltak alapján nyilatkozta őt arra vonatkozólag, hogy az öt órát meghaladó fogvatartása esetén kéri-e az étkeztetést. A panaszos pozitív tartalmú nyilatkozatot tett és közölte, hogy vegetáriánus étrendet követ.

A panaszos fogvatartásának 5. órájának letelte előtt, * óra körül a panaszost az előállító helyiségből felkísérték a kihallgatás helyére, amely tény nyilatkozatban rögzített. Az eljárási cselekmények végrehajtását követően, * órákor kísérte vissza az előállítottakat az előállító helyiségbe, amelyet szintén nyilvántartásban dokumentáltak. Ezt követően a rendkívüli őr már szabadítani akarta a panaszost, illetve megkérdezte, hogy ekkor is igényli-e az ételmiszterrel történő ellátását. A panaszos ekkor sérelmezte, hogy a fogvatartása során az 5. órát követően nem kapta meg azonnal az ételmisztert és közölte, hogy bár igényli még mindig, de nem fogja azt átvenni. A panaszos a rendkívüli őrrel kioktató hangnemben beszélt, a szavába vágva akadályozta őt a szabadításához szükséges okmányok kitöltésében. A panaszos ekkor azt is közölte, hogy az előállításával kapcsolatban panasszal kíván élni.

A rendőr ekkor tájékoztatta a panaszost, hogy a panaszát meghallgatja és hivatalos feljegyzésben fogja azt rögzíteni, így a rendőrség az általa elmondottakat ki fogja vizsgálni. Miután a panaszos által elmondottakat meghallgatta és rögzítette, * óra * perckor újra felajánlotta a részére az ételmiszterrel (mivel vegetáriánus, ezért babkonzervvel) való ellátást, amelyet azzal utasított el, hogy az erre vonatkozó nyilatkozatát nem hajlandó aláírni sem, nem hajlandó megkönnyíteni a rendőrség dolgát.

A panaszos a „NYILATKOZAT a fogvatartott személy előállító helyiségben történő elhelyezése....” iraton azt a tájékoztatást adta a hatóság részére, hogy vegetáriánus, majd amikor egy bab konzervet biztosítottak neki, amelyet a rendkívüli őr akart átadni a panaszosnak, arra nem tartott igényt, mert elmulasztották az étkeztetést, ez rögzítésre került a „NYILATKOZAT a fogvatartott étellel történő ellátásáról” iraton, amely aláírását a panaszos megtagadta.

A rendőrségi iratok alapján megállapítható, hogy a panaszosi beadványban megfogalmazott sérelem valóságalapja megkérdőjelezhető, hiszen a panaszosnak biztosítottak ételmezt az öt órát meghaladó fogvatartása esetére, a nyilatkozatának megfelelően – mivel vegetáriánus, egy babkonzervet –, amelyet a rendkívüli őr akart átadni részére, de azt visszautasította, azzal az indokkal, hogy nem a megfelelő időben adták át neki.

A panaszosi sérelem annyiban helytálló, hogy az étellel történő ellátás nem az 5. órát követően rögtön történt meg, megjegyzendő, hogy nem is lett volna lehetséges, hiszen akkor történt a panaszos helyszínre – az olvasó szemüvegéért –, majd a Rendőrkapitányságra visszazállítása, valamint gyanúsított kihallgatása és bűnügyi nyilvántartásba vétele, így

ebben az esetben mulasztás nem történt, késelem felmerülhetett a felsorolt objektív okok miatt, azonban ez jogsérelmet nem okozott a panaszosnak.

Az előállító helyiség higiénias körülményeire, valamint az élelmezésre vonatkozó panaszosi kifogás kapcsán, mivel e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el így a panasz e tekintetben alaptalan.

V/4. A bilincs alkalmazása

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése szerint „A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.”

Az Rtv. 48. § alapján „A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére.”

A szolgálati szabályzat 39. § (1) „Az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan.”

A szolgálati szabályzat 41. § (1) bekezdése szerint „A bilincs alkalmazása kizárólag az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben, a kényszerítő eszköz alkalmazásának az Rtv.-ben és az e rendeletben meghatározott követelményei teljesülése esetén, különösen azzal szemben lehet indokolt,

a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,

b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,

c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,

d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,

e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,

f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, illetve - az őrzés idejére - akit az előállító egységen vagy a fogdán kívül őriznek, vagy

g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

41. § (4) bekezdése szerint „A bilincselés módjai:

b) kezek előre vagy hátra bilincselése,”

(6) bekezdés szerint „A bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy

a) a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha

aa) a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől,

ab) az érintett személy szállítása, átkísérése nem az arra a célra kialakított járműben történik,”

A 3/2015. (II. 20.) ORFK utasítás a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról (továbbiakban: OT 3.) 2. pont a) alpontja értelmében *„belső kísérésnek minősül a fogvatartott rendőrségi létesítmény területén történő kísérése; az e) pont alapján pedig külső kísérésnek minősül a fogvatartott rendőrségi objektum területén kívüli kísérése.”*

Az OT 3. 117. pont alapján *„... A kísérést végrehajtó rendőr szolgálati feladatát a rendszeresített felszerelés, bilincsrre szerelt vezetősíjjal és – amennyiben az átkísérési utasítás azt előírja – bilincsrögzőítő övvel teljesíti.”*

Az OT 3. 118. pontja alapján *„Kísérési feladatokat kizárólag átkísérési utasítás alapján lehet végrehajtani.”*

Az OT 3. 127. pont szerint *„... A bilincs a fogvatartott kezéről nem távolítható el, kizárólag az egyik kéz tehető szabaddá, a vezetősíj alkalmazása ebben az esetben is kötelező.”*

Az OT 3. 128. pont szerint *„A kísérés fajtája lehet a) belső kísérés és b) külső kísérés.”*

Az OT 3. 138. pontja értelmében *„... A megbilincselte fogvatartott kísérése közben a fogvatartott kezeinek bilincselése nem szüntethető meg. A fogvatartott kezeiről a bilincs ideiglenesen egészségügyi vizsgálat vagy hatósági eljárás lefolytatása érdekében, annak időtartamára távolítható el.”*

A fogvatartottak kísérésének, valamint a fogdán kívüli rendkívüli őrszolgálat biztonságos végrehajtásáról szóló intézkedés (a továbbiakban: Intézkedés) *. pontja alapján *„A kísérést végrehajtó rendőr a feladatát a rendszeresített felszereléssel – bilincsrre szerelt vezetősíjjal és bilincsrre rögzíthető övvel – teljesítse. A fogvatartott várható magatartására tekintettel keze előre, vagy hátra is bilincselhető, szükség esetén lábbilincs is alkalmazható.”*

A Rendőrkapitányság Vezetőjének Intézkedése a Rendőrkapitányság objektumán belül történő kísérés biztonságos végrehajtására (a továbbiakban: Vezetői Intézkedés) II. fejezet 4. pontja alapján *„A fogvatartottak kísérése épületen belül a fogvatartott addigi, illetve várható magatartására tekintettel szükség esetén megbilincselte helyzetben, vezetősíjjal is végre hajtható. A kísérés esetében a kísézőőr előzetesen győződjön meg az útvonal biztonságáról, a nyílászárók zártságáról. A fogvatartott intim szükségleteinek kielégítése céljából történő kísérés esetén a kísézőőr vizsgálja át a mellékhelyiséget az esetleges szökést elősegítő tárgyak felkutatása céljából.”*

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrség bilincset és vezetősíjat is alkalmazott vele szemben, amikor a Rendőrkapitányság épületéből visszamentek az intézkedés helyszínére a szemüvegeért.

A rendőri jelentés tartalma szerint *-n * órakor a panaszos gyanúsított kihallgatásának megkezdésekor közölte, hogy az olvasószemüvege az autósóban hagyott gépjárművében maradt, amire szüksége lenne, ugyanis anélkül nem hallgat meg és nem ír alá semmit. Ezt követően került sor a panaszos helyszínre történő szállítására, majd onnan vissza a Rendőrkapitányságra a kísérés szabályainak megfelelően a kezeit előre bilincselve, vezető öv, vezető síj alkalmazásával.

A kapitányságvezetői átirat szerint a panaszos az intézkedés helyszínén történt elfogása alkalmával nem jelezte, hogy a szemüvegére szüksége lenne, azt csak a kihallgatása során közölte, amelynek beszerzésére a rendőrök intézkedtek.

A panaszossal szemben a helyszíni rendőri intézkedés során nem alkalmaztak kényszerítő eszközt. A helyszínre, majd a Rendőrkapitányság épületébe történő vissza kísérése során – mivel az olvasószemüvegét a lezárt gépjárműben hagyta – a Készenléti Alosztály beosztottai alkalmaztak bilincset és vezetősíjat, az Intézkedés * pontja alapján és a Vezetői Intézkedés * pontja alapján.

A kényszerítő eszköz alkalmazásának időpontja pontosan nem volt visszakövethető, mivel erre nem létezett rendszeresített kimutatás. A fogvatartott kihallgatásra kíséréseinek nyilvántartása a „Fogvatartottak kíséréséről, kiadási nyilvántartás”, amelyben az előállító helyiségből történő kivétel időpontját – * óra – és az előállító helyiségbe történő visszazárás időpontját – * óra * perc – rögzítette a kihallgatást lefolytató rendőr.

A Panasztestület állásfoglalása szerint a rendőrség előadása alapján már az előállításnál sem alkalmaztak kényszerítő eszközt a panaszossal szemben, mivel arra nem volt szükség, hiszen a panaszos együttműködő volt, nem hagyta el a helyszínt, nem mutatott engedetlen magatartást, nem kísérelt meg önkárosítást, nem lépett fel támadólag a rendőrökkel szemben. A rendőrség a Panasztestület rendelkezésére bocsátott iratokban tételesen nem jelölt meg olyan körülményt vagy a panaszos magatartásában olyan változást, ami indokolta volna a panaszos bilincselését vagy a vezetősíj alkalmazását a kísérés során. Tekintettel arra, hogy a bilincs és a vezetősíj alkalmazása az intézkedő rendőrök oldalán lehetőségként állt fent, ezért az Rtv. 15. § alapján a körülmények gondos mérlegelését követően határozhatnak a kísérés elrendelésekor a bilincs és vezetősíj alkalmazása mellett. Figyelemmel arra, hogy a kényszerítő eszközök alkalmazásának jogalapját továbbra is az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat releváns szakaszainak kell biztosítani, így a Panasztestület megvizsgálta az ott szabályozott bilincselési okokat, azonban nem talált a panaszos magatartásában és a rendőrség tényelőadásában olyan mozzanatot, amely a panaszos bármely jogalap alapján történő bilincselését megalapozhatta volna. Ez kiváltképp igaz a panaszossal szemben alkalmazott vezetősíj vonatkozásában. Mindezek alapján a Panasztestület álláspontja szerint indokolatlan volt a panaszossal szemben a bilincs és vezetősíj alkalmazása, különös figyelemmel arra, hogy az intézkedés korábbi szakaszaiban nem alkalmaztak vele szemben semmilyen kényszerítő eszközt, hiszen arra a panaszos által kifejtett magatartás nem adott okot.

A Panasztestület fent kifejtett álláspontjával egyetérttek, tekintettel arra, hogy a Panaszos előállítása során – a rendelkezésre álló bizonyítékok szerint – nem merült fel olyan körülmény, amely indokolta volna a bilincs alkalmazását, erről a rendőri intézkedésről készített iratok sem számoltak be.

Különös figyelmet érdemel az a tény, hogy a kíséresi feladatokat kizárólag átkíséresi utasítás alapján lehetett volna jogszerűen végrehajtani, jelen esetben azonban sem átkíséresi utasítás – amely során a bilincs csak mozgáskorlátozó eszköznek minősül –, sem kényszerítőeszköz alkalmazásáról szóló jelentés nem készült.

A fentiek alapján a benyújtott panasz – a helyszínre, majd a Rendőrkapitányságra történő visszazállítás közben alkalmazott bilincs vonatkozásában – megalapozott.

VI.

A Panasztestület álláspontja szerint sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás időtartama kapcsán, mivel több, mint három órás „holtidőt” aránytalanként ítélte meg, hiszen a panaszosnak szükségtelenül és indokolatlanul hosszú ideig kellett várakoznia a Rendőrkapitányságon, hogy vele szemben a rendőrök érdemben intézkedjenek.

A * előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltak szerint *-n, * órákor utasításra megjelent az intézkedő rendőr a *szám alatt található autósosónál, mert onnan garázdaságról érkezett bejelentés.

Az intézkedő rendőr ezt követően a panaszost * órákor előállította a Rendőrkapitányságra, ahol sérülés-és panaszmentesen a letéti jegyzőkönyvben szereplő tárgyaival együtt a szolgálatirányító parancsnok részére átadta.

Ezt követően felvették a jegyzőkönyvet a letéti tárgyakról, majd kitöltötték a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 2. számú mellékletét az előállító helyiségben elhelyezett fogvatartott személyről, majd nyilatkozta a panaszost az előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás megtörténtéről és megértéséről, a hozzátartozó, egyéb személy értesítéséről, az élelmiszer és az írásos tájékoztatók átvételéről.

A panaszos a tájékoztatókat átvette, egészségügyi állapotból adódó különleges étkezést nem igényelt, vallásgyakorláshoz kapcsolódó különleges igényei nem voltak, továbbá hozzátartozója vagy egyéb személy kiértésítését nem kérte.

A * számú szakmai állásfoglalásban foglaltak szerint megállapítható, hogy a bűncselekmény miatt előállított személy esetében valamennyi, a különböző normákban előírt adminisztrációs jellegű cselekmény, illetve szükséges nyomozási cselekmény végrehajtásra került.

Az elvégzett cselekmények - *különösen a nyomozási cselekmények* - időigényesek, mely nem csupán azt jelenti, hogy maguk a reálcselekmények hosszabb időt vesznek igénybe, hanem azt is, hogy azok - *az iratokon szereplő időigényen, azaz az ún. "hasznos" időn túl* - szellemi, szervezési előmunkákat igényelnek. Az emberekkel történő foglalkozás sem értékelhető csupán a "hasznos idő - holt idő" dimenziójában (hiszen az érintettekkel az eljárási cselekményen túl is kommunikálni kell, e nélkül krimináltaktikailag egy kihallgatás jól el sem végezhető), a házkutatásra előzetesen fel kell készülni (a címet meg kell keresni, a jegyzőkönyveket össze kell gyűjteni, a szolgálati gépjárművet fel kell venni, azt le kell adminisztrálni stb.) Ezek a cselekmények a Testület álláspontja szerint "holt idő"-nek számítanak, holott e nélkül az érdemi cselekmények nem végezhetőek el.

A nyomozási cselekmények elvégzésekor a bűnügyi érdek az elsődleges, és az, hogy az elvégzett eljárási cselekményeket a büntetőeljárás szabályainak megfelelően, szakszerűen hajtsák végre, akkor is, ha ez időigényes vagy az érintett jogait kissé tovább korlátozza.

A törvényben meghatározott fenti adminisztrációs feladatok mellett a végrehajtó állomány a Rendőrkapitányságon adott esetben más szolgálati feladatot is elláthat, melyeket - *a Szolgálati Szabályzat 4. § (2) bekezdése alapján, mely szerint több, egy időben szükséges intézkedés közül először a súlyosabb sérelemmel fenyegető helyzetnek megfelelő intézkedést kell foganatosítani* - a rendőr fontossági sorrendjüknek megfelelő sorrendben teljesít.

Megállapítást nyert, hogy a helyszínen foganatosított rendőri intézkedés, valamint a fogvatartással kapcsolatos adminisztratív feladatok elvégzése mellett a sértett tanúkénti kihallgatásának rögzítése, a gyanúsított elsődleges és folytatólagos kihallgatása, panaszának meghallgatása és az ezekkel kapcsolatos iratok elkészítése részben a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény rendelkezései szerint zajlott, erre tekintettel - *bár a panaszos*

fizikailag a rendőrhatalóság őrzése alatt volt - a fogvatartás időtartamának egy részében a Be. által előírt nyomozási cselekmények végrehajtásával is érintve volt.

Az előállítás időtartama tehát az adatok felvételére és összegyűjtésére, a fogvatartással kapcsolatos adminisztratív feladatok elvégzésére (a befogadással kapcsolatos nyilatkozatok kitöltésére, letéti jegyzőkönyv felvételére, stb.), melyek elvégzése garanciális jellegű és azokat jogszabályok írják elő) tanú és gyanúsított kihallgatásra került sor, erre való tekintettel nem tekinthető aránytalanul hosszúnak, hiszen a jogalkotó ezen feladatok elvégzésére a rendőrség részére 8, illetve - *hosszabbítás esetén* - 12 óra hosszúságú időtartamot biztosított, erre tekintettel a * órától * óráig tartó előállítás hosszára vonatkozó panaszrész nem megalapozott.

A fentiekben megfogalmazottak alapján nem értek egyet a Panasztestület megállapításaival.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 340/B. § (1), (2) bekezdés, 394/B. § (1) bekezdés, 397/I (1) bekezdés, 195. § (1) bekezdés;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 35. § (1) bekezdés, 50. § (1) bekezdés, 100. § (1) bekezdés a), és e) pontjai, 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdés, 93/A. (7), (9) bekezdései, 1. § (2) bekezdés, 2. § (1) bekezdés, 13. § (1), (2) bekezdés, 16. § (1) bekezdése, 33. § (1), (3) bekezdése, 15. § (1) bekezdése, 20. § (1-4) bekezdései, 24. § (2) bekezdése, 31. § (1) bekezdés, 39. § (1) bekezdése, 48. §;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 5: § (1-2) bekezdései, 31. § (1), (5-6-7), (10-11) bekezdései, 41. § (1) bekezdés ;
- A Rendőrség Hivatás Etikai Kódexe 1., 4., 7. pontjai;
- A 3/2015. (II. 20.) ORFK utasítás a Rendőrség Fogdaszolgálati Szabályzatáról 2/a., 117., 118., 127., 138. pontjai;
- A fogvatartottak kísérésének, valamint a fogdán kívüli rendkívüli őrszolgálat biztonságos végrehajtásáról szóló intézkedés *. pontja;
- A Rendőrkapitányság Vezetőjének 2Intézkedése a Rendőrkapitányság objektumán belül történő kísérés biztonságos végrehajtására *. pontja.

Budapest, 2016. augusztus

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos**